

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุป

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 และกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการ มาตรา 37 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และเพื่อให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัว ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานในทุกด้าน และที่เด่นชัดก็คือ การมีระบบการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยบุคคลจากหลายๆ ฝ่ายทั้งนี้ เพื่อให้มีความร่วมมือในการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการสื่อสาร ทั้งนี้เพราะนักเรียนของโรงเรียนบ้านคานานทั้งหมดเป็นชาวไทยใหญ่ซึ่งใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านคานาน จึงทำการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เน้นทักษะการสื่อสารของโรงเรียนบ้านคานาน

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ที่ส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนบ้านคานานให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้

1.1.2 เพื่อศึกษาและบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านคานาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

1.1.3 เพื่อสร้างแผนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่เน้นทักษะการสื่อสารของนักเรียน โรงเรียนบ้านคานาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยกระบวนการมีส่วนร่วม

1.1.4 เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่เน้นทักษะการสื่อสารของโรงเรียนบ้านคาหวานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยกระบวนการการมีส่วนร่วม

1.1.5 เพื่อประเมินระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่เน้นทักษะการสื่อสารของนักเรียนโรงเรียนบ้านคาหวาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยกระบวนการการมีส่วนร่วม

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ที่ศึกษาและพัฒนาระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่เน้นทักษะการสื่อสารของนักเรียนโรงเรียนบ้านคาหวาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยกระบวนการมีส่วนร่วม

1.2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2.2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 กลุ่มงานส่งเสริมการศึกษา จำนวน 9 คน ผู้บริหารจำนวน 1 คน ครูจำนวน 3 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน และผู้นำชุมชน จำนวน 1 คน

1.2.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียน จำนวน 10 คน ผู้ปกครอง จำนวน 15 คน

1.2.3 การสุ่มตัวอย่าง

1.2.3.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ครูอาจารย์ของโรงเรียนบ้านคาหวาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชนใช้วิธีสุ่มประชากรทั้งหมด

1) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองและนักเรียน ใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 3 และประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นละ 5 คนและนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3-5 ชั้นละ 5 คน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบบันทึกการศึกษาเอกสาร

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การศึกษาเอกสาร การสนทนากลุ่ม(Focus Group) และ การใช้การ์ดเทคนิค (Card Technique)

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis และ Content Synthesis)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 มีแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนบ้านคาหานให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้คือมีนโยบายสนับสนุนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อปฏิรูปการศึกษาใน 3 ด้าน คือ ด้านบริหารจัดการ ด้านครูผู้สอนและด้านตัวผู้เรียน และใช้วิธีการพัฒนาในลักษณะการจัดกิจกรรมพัฒนาการบริหารงานเพื่อให้โรงเรียนเข้มแข็งตามนโยบายและวิสัยทัศน์ของเขตพื้นที่การศึกษามีการส่งเสริมครูผู้สอนให้มีการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้การนิเทศแบบวิธีการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการนิเทศ และลงวิธีการนิเทศแบบตัวต่อตัว สำหรับด้านตัวผู้เรียนนั้นหันมาสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นช่วยเหลือโรงเรียนใด โรงเรียนหนึ่งเป็นการเฉพาะเช่น การจัดกิจกรรมพัฒนาครูตามความสนใจการประกันคุณภาพ การพัฒนาประสิทธิภาพตามสภาพจริง และตลอดจนถึงการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาทุกช่วงชั้น โดยคู่มือจากการนิเทศกำกับติดตามและการรายงานคุณภาพประจำปีซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 จะใช้วิธีการติดตามการพัฒนาคุณภาพโดยมีการนิเทศติดตามและมีศึกษานิเทศก์เป็นผู้คอยกำกับดูแล

2. ระบบบริหารจัดการคุณภาพของการศึกษาที่เน้นทักษะการสื่อสารของโรงเรียนบ้านคาหาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยกระบวนการมีส่วนร่วม ผลการดำเนินการสรุปได้ดังนี้ โรงเรียนบ้านคาหานมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โดยเน้นการพัฒนาในด้านต่างๆ มีการใช้กิจกรรมตลอดจนมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรฝ่ายต่างๆ ที่มุ่งเน้นในตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยโรงเรียนได้ใช้

กรอบแผนกลยุทธ์ในระดับสถานศึกษาที่มุ่งสู่เป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข และมีการดำเนินการตามโครงการต่างๆ ภายในโรงเรียนและเป็นโครงการต่อเนื่องอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและการจัดการศึกษามากขึ้น 13 โครงการ ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี โรงเรียนบ้านคานานมีการสรุปผลการจัดการศึกษาในรอบปีการศึกษาครบถ้วนงานทั้ง 4 งาน ได้มีการกำหนด โครงสร้างและสาระของหลักสูตร โดยอาศัยหลักสูตรแกนกลางเป็นแนวในการดำเนินการ สำหรับหลักสูตรท้องถิ่น ได้ยึดความสภาพแวดล้อม และความเหมาะสมของโรงเรียนและผู้เรียนเป็นหลักจากการดำเนินงานตามรายงานคุณภาพประจำปีพุทธศักราช 2547 มีนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงได้รับรางวัลทักษะวิชาการดีเด่นในระดับเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 จำนวน 6 คน ในด้านเกียรติยศชื่อเสียงของโรงเรียน ได้รับเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่นด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ปฏิรูปการเรียนรู้และ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพดีเด่นระดับอำเภอ

3. แผนกลยุทธ์ของโรงเรียนบ้านคานาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 โดยทำ SWOT Analysis โดยมีคณะครูนักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่นและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 เข้าร่วมกิจกรรมได้ผลสรุปดังนี้คือ ต้องการพัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการสื่อสาร โดยส่งเสริมนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามที่นักเรียนถนัดและให้เด็กได้เข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมอย่างครบถ้วนมีการเน้นการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตลอดจนให้ผู้เรียนได้ฝึกวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และฝึกคิดแก้ปัญหา รวมถึงการใช้สื่อเทคโนโลยีประเภทคอมพิวเตอร์มาช่วยในการเรียนการสอนของครู โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียน

4. ระบบการจัดการคุณภาพการศึกษาที่เน้นทักษะการสื่อสารของโรงเรียนบ้านคานานที่ต้องได้รับการพัฒนาอันดับแรกคือ การพัฒนาระบบการเรียนรู้โดยมีจุดเน้นในเรื่องการพัฒนาการเรียน โดยการใช้สื่อประเภทคอมพิวเตอร์ การเพิ่มศักยภาพการสอนวิชาภาษาไทย การฝึกให้เด็กได้รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และการคิดแก้ปัญหา สำหรับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น ต้องการให้มีการปรับปรุงในเรื่องของสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้น่าอยู่อาศัย สะอาดปลอดภัยและการประกันสุขภาพอนามัยที่ดีให้นักเรียน ในระบบกิจกรรมนักเรียนนั้นมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรมและได้รับการพัฒนาทักษะตามที่ตนเองถนัด สำหรับระบบอื่นๆ นั้นก็จะมุ่งสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง โรงเรียนกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อให้มีการรับรู้ข่าวสารสารร่วมกับ โรงเรียนและกระตุ้นให้ทุกฝ่ายหันมาร่วมมือกันกับโรงเรียน

5. การประเมินผลกลยุทธ์และระบบ การพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพ การศึกษา โดยเน้นทักษะการสื่อสารของโรงเรียนบ้านคาหาม โดยวิธีการสุ่มระบบประเมิน การใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแบบไม่เป็นทางการพบว่าการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนเป็นไปตามขั้นตอนวิธีการของการวางแผนซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย แผนกลยุทธ์มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนและตรงตามเป้าประสงค์ความต้องการของชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

2. อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 มีแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุน โรงเรียนบ้านคาหามให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้คือ มีนโยบายสนับสนุนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อปฏิรูปการศึกษาใน 3 ด้านคือ ด้านบริหารจัดการ ด้านครูผู้สอนและด้านตัวผู้เรียน และใช้วิธีการพัฒนาในลักษณะการจัดกิจกรรมพัฒนาการบริหารงาน เพื่อให้โรงเรียนเข้มแข็งตามนโยบายและวิสัยทัศน์ของเขตพื้นที่การศึกษามีการส่งเสริมครูผู้สอนให้มีการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้การนิเทศแบบวิธีการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการนิเทศ และลดวิธีการนิเทศแบบตัวต่อตัว สำหรับด้านตัวผู้เรียนนั้นหันมาสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นช่วยเหลือโรงเรียนใด โรงเรียนหนึ่งเป็นการเฉพาะเช่น การจัดกิจกรรมพัฒนาครูตามความสนใจการประกันคุณภาพ การพัฒนาประสิทธิภาพตามสภาพจริง และตลอดจนถึงการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาทุกช่วงชั้น โดยดูผลจากการนิเทศกำกับติดตาม และการรายงานคุณภาพประจำปีซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 จะใช้วิธีการติดตามการพัฒนาคุณภาพโดยมีการนิเทศติดตามและมีศึกษานิเทศก์เป็นผู้คอยกำกับดูแล จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ได้ดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ตามแผนและวิสัยทัศน์ ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้โรงเรียนเข้มแข็งในทุกๆ ด้านซึ่งจะมีกลุ่มงานฝ่ายต่างๆ ในสังกัดเขตพื้นที่เป็นกลไกในการส่งเสริมกำกับติดตามและประเมินผล

2. จากผลการวิจัยพบว่าระบบบริหารจัดการคุณภาพของการศึกษาที่เน้นทักษะการสื่อสารของโรงเรียนบ้านคาหาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยกระบวนการมีส่วนร่วม ผลการดำเนินการสรุปได้ดังนี้ โรงเรียนบ้านคาหามมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โดยเน้นการพัฒนาในด้านต่างๆ มีการใช้กิจกรรมตลอดจนมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรฝ่ายต่างๆ ที่มุ่งเน้นในตัวผู้เรียนเป็นสำคัญโดยโรงเรียนได้ใช้กรอบแผนกลยุทธ์ในระดับสถานศึกษาที่มุ่งสู่เป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี

มีความสุข และมีการดำเนินการตามโครงการต่างๆ ภายในโรงเรียนและเป็นโครงการต่อเนื่อง อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและการจัดการศึกษามากขึ้น 13 โครงการ ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี โรงเรียนบ้านคาหวานมีการสรุปผลการจัดการศึกษาในรอบปีการศึกษา กรอบคลุมงานทั้ง 4 งาน ได้มีการกำหนดโครงสร้างและสาระของหลักสูตร โดยอาศัยหลักสูตรแกนกลางเป็นแนวในการดำเนินการ สำหรับหลักสูตรท้องถิ่น ได้ยึดตามสภาพแวดล้อม และความเหมาะสมของโรงเรียนและผู้เรียนเป็นหลักจากการดำเนินงานตามรายงานคุณภาพประจำปี 2547 มีนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงได้รับรางวัลทักษะวิชาการดีเด่นในระดับเขตพื้นที่จำนวน 6 คนและนักเรียนที่ทำชื่อเสียงให้กับโรงเรียนและได้รับรางวัลระดับเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ด้านเกียรติยศชื่อเสียงของโรงเรียนที่โรงเรียนได้รับ โรงเรียนดีเด่นการบริหารแบบมีส่วนร่วมปฏิรูปการเรียนรู้ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพดีเด่นระดับอำเภอ

จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่เน้นทักษะการสื่อสารของโรงเรียนบ้านคาหวานได้ดำเนินการ โดยอาศัยหลักฐานเอกสารที่ได้ดำเนินการไว้หลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็น ธรรมนูญโรงเรียน แผนปฏิบัติการประจำปี แผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่อาศัยการมีส่วนร่วมจากหลายฝ่ายในการจัดทำตลอดจนมีการสรุปผลการดำเนินการหรือรายงานคุณภาพประจำปี ซึ่งเป็นสรุปการรายงานการทำงานในรอบปีโดยมีการรายงานเป็นข้อมูลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 และแจ้งให้ชุมชนทราบทุกปี อย่างไรก็ตามผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนยังมองเห็นว่าการพัฒนาโรงเรียนได้บรรลุผลสำเร็จตลอดมา เนื่องมาจากความร่วมมือของฝ่ายต่างๆ นับตั้งแต่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 จัดบุคลากรจากกลุ่มนิเทศมาประเมินผลการจัดการศึกษาและให้คำแนะนำช่วยเหลือในการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนประกอบกับการสานสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร ในโรงเรียนตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่ให้การสนับสนุนโรงเรียนด้วยดี

3. จากผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนบ้านคาหวาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 โดยทำ SWOT Analysis โดยมีคณะครูนักเรียน ผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่นและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 เข้าร่วมกิจกรรมได้ผลสรุปดังนี้คือ ต้องการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการสื่อสาร โดยส่งเสริมนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามที่นักเรียนถนัดและให้เด็กได้เข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมอย่างครบถ้วน มีการเน้นการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตลอดจนให้ผู้เรียนได้ศึกษาระยะ ทิศสังเคราะห์ และฝึกคิดแก้ปัญหา รวมถึงการใช้สื่อเทคโนโลยีประเภทคอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนการสอนของครู โดยมีเป้าหมายพัฒนานักเรียน

จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้เรียนมีส่วนร่วมมุ่งเน้นที่ตัวนักเรียนซึ่งเป็นบุคลากรหลักของครอบครัวชุมชนเป็นสำคัญ ทุกกิจกรรมต้องทำอย่างจริงจังถูกต้องโปร่งใส มีส่วนรับรู้กันอย่างทั่วหน้าหลายฝ่าย ตลอดจนสภาพในปัจจุบันทำให้ชุมชนเห็นค่า นอกจากการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการสื่อสารและการฝึกคิดวิเคราะห์แล้ว ทุกฝ่ายยังต้องการใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ซึ่งจัดว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับในอนาคต

4. จากกระบวนการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่เน้นทักษะการสื่อสารของโรงเรียนบ้านคาหวานที่ค่อนข้างได้รับการพัฒนาอันดับแรกในด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ซึ่งจุดเน้นในหลายด้านไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาโดยสื่อคอมพิวเตอร์มาช่วยในการเรียนการสอน การเน้นการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย การฝึกให้เด็กได้ฝึกคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา ส่วนสำหรับการดำเนินการในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นต้องการให้มีการปรับปรุงด้านสภาพแวดล้อมและการประกันในด้านสุขภาพนักเรียน ด้านกิจกรรมนักเรียนมุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้มีระเบียบ มีคุณธรรมจริยธรรมและพัฒนาทักษะตามที่ตนเองถนัดสำหรับด้านอื่นๆ นั้นจะเน้นเช่น การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้สะอาดปลอดภัย ตลอดจนถึงการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เพื่อให้หันมาร่วมพัฒนาโรงเรียน

5. จากการวิจัยพบว่า การประเมินแผนกลยุทธ์และระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนบ้านคาหวานโดยวิธีการสุ่มแบบประเมิน การใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแบบไม่เป็นทางการพบว่าการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนเป็นไปตามขั้นตอนวิธีการของการวางแผนซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย แผนกลยุทธ์มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนและตรงความเป่าประสงค์ความต้องการของชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการจัดทำแผนกลยุทธ์และระบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาโดยเน้นทักษะการสื่อสารของโรงเรียนบ้านคาหวานได้รับความพอใจจากทุกฝ่ายทั้งวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียนที่ทุกฝ่ายได้ร่วมกันกำหนดและจัดทำแผนการดำเนินการ ได้และหากมีการปฏิบัติตามแผนและขั้นตอนที่กำหนดไว้จะมีผลทำให้โรงเรียนหรือสถานศึกษามีความก้าวหน้าในที่สุด

3. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเป็น 2 ประเภท

3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

3.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ควรจัดอบรมผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการสอนกลุ่มสาระภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ควรนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาไทยเพื่อการสื่อสารเป็นการเฉพาะ

3.1.3 ศึกษาวิเคราะห์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ควรเป็นต้นแบบในการสอนกลุ่มสาระภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

3.1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ควรดำเนินงานโครงการส่งเสริมการสอนภาษาไทยที่มีอยู่แล้วต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

3.1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ควรเชิญวิทยากรที่มีประสิทธิภาพมาเป็นครูผู้สอนภาษาไทยให้กับนักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองและฝึกอบรมครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาไทย ทั้งนี้ควรหมุนเวียนไปสอนเพื่อเป็นแบบอย่างในโรงเรียนที่มีนักเรียนชนเผ่า

3.1.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ควรเน้นการสอนกลุ่มสาระภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 เป็นกรณีพิเศษก่อนที่จะสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นพื้นฐานในเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ต่อไป

3.1.7 ผู้บริหาร โรงเรียนบ้านคาหามควรให้ความสำคัญกับการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับอนุบาลศึกษาดังที่เคยปฏิบัติมาต่อไป

3.1.8 ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการสอนกลุ่มสาระภาษาไทยเพื่อเพิ่มทักษะการสื่อสารให้กับนักเรียน โดยการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

3.1.9 ควรเปิดสอนภาษาไทยให้กับผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนในรูปแบบของการศึกษานอกระบบ โรงเรียน โดยการประสานกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

3.1.10 ควรเปิด โอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านที่มีความเข้าใจในภาษาไทยมาสอนภาษาไทยใหญ่ให้กับนักเรียนใน โรงเรียน

3.1.11 โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจ และสร้างความตระหนักในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ให้กับประชาชนในชุมชนและผู้ปกครองเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการเรียนของ

นักเรียน เห็นความสำคัญของการศึกษามากขึ้นและเรียนรู้ภาษาไทยจากนักเรียนเพื่อสื่อความหมายให้เข้าใจซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการพูด

3.1.12 ผู้บริหาร ควรจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน มีเป้าหมาย และจุดเน้น ในการสอนทักษะการสื่อสาร จัดกิจกรรมหลากหลายเสริมแรงการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินผลการสอน

3.1.13 ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการสื่อสาร ในปัจจุบันจำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกับสภาพสังคมท้องถิ่น และเศรษฐกิจที่กำลังเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารที่จะช่วยการใช้ภาษา ในการสื่อสารและสื่อความหมายได้ตามความเหมาะสมกับวัยกับสภาพท้องถิ่นของผู้เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน

3.1.14 ครูผู้สอน ควรศึกษาวิเคราะห์ การจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะการสื่อสาร ตลอดจนผลการสอนของตนเอง เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุง การสอนให้ดีขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

3.2.1 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนภาษาไทยของนักเรียน โรงเรียนบ้านคาหวาน

3.2.2 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับคำในภาษาไทยที่เป็นปัญหาในการออกเสียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านคาหวาน

3.2.3 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับคำพ้องรูปและพ้องเสียงที่นักเรียน โรงเรียนบ้านคาหวาน เขียนและใช้ไม่ถูกต้อง

3.2.4 ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เน้นทักษะการสื่อสารของโรงเรียนบ้านคาหวานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ต่อไป